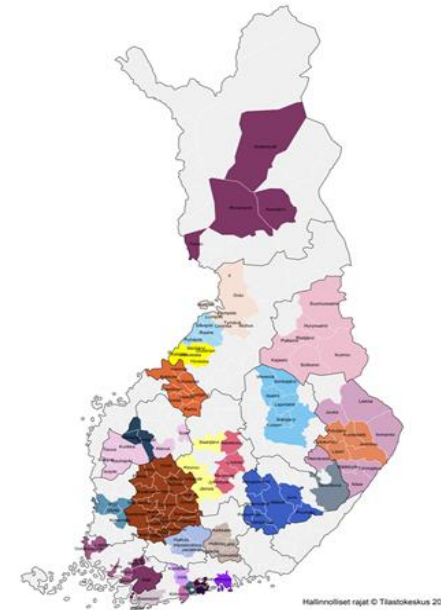




TAMPERE
TYÖ JA YRITTÄMINEN

**Yhdyspintojen kehittäminen kuntakokeilussa;
Pirkanmaan työllisyyden kuntakokeilu
Toimeentulotuen ja aikuissosiaalityön verkosto 16.3.2021**

Perustietoa työllisyyden edistämisen kuntakokeiluista Suomessa



- Toteutetaan ajalla 1.3.2021– 30.6.2023.
- Pirkanmaan kokeilualue käsittää 22 kuntaa.
- Pirkanmaa muodostaa palveluiltaan yhtenäisen kokeilualueen.
- Kuntakokeilujen tavoitteena on nykyistä tehokkaammin edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista ja tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen.
- Kokeilujen tarkoituksena on parantaa erityisesti pidempään työttömänä olleiden ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien pääsyä työmarkkinoille.
- Kokeiluissa kehitetään työnhakijoille tarjottavia työllistymistä tukevia palveluja ja palvelumalleja, joiden avulla voidaan nykyistä paremmin tunnistaa ja ratkaista asiakkaiden yksilölliset palvelutarpeet, työllistymisen esteet sekä osaamisen kehittämistarpeet
- Kohderyhmä Pirkanmaalla n. 30 000 työnhakijaa, joista Tampereella n. 19 000
- Työllisyyspalvelujen osalta kysymys on n. 100M€ hankkeesta/vuosi/Pirkanmaa. Kuntapanostus merkittävä. Valtiolta siirtyi kuntien työnjohdon alle 172 htv. Valtion työllisyysmäärärahoja käytössä.
- OKM ja STM erillisrahoitus



Toiminnan organisoiminen Pirkanmaalla

- Toiminnan valmistelun osalta takana on n. 1,5 vuoden valmistelutyö, johon on osallistunut satoja eri alojen asiantuntijoita.
- Kuntajohtajakokous on ohjannut toimintaa. Tampere on johtanut ja koordinoanut hakemuksen (2019) mukaisesti valmistelun kokonaisuutta. Valmisteluryhmä ja valmisteluun liittyvä tukipalvelutiimi on vastannut kokeilun toimeenpanon suunnittelusta Pirkanmaalla. Päätökset tehty kokeilualueen kunnissa.
- Kokeilun toimeenpano edellyttää valtiolta siirtyvän toimivallan delegointia kunnissa -> Hallintosääntö, lautakunnat, toimintasääntö, erilliset päätökset ja tehtäväkuvat.
 - Laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta (916/2012)
 - Laki kotoutumisen edistämisestä (1386/2010), kunnan rooli muuttuu lainsäädännön toimeenpanossa
 - Työttömyysturvalainsäädäntö (1290/2002) kokeilulain määrittämissä puitteissa
 - Laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta (1369/2014), kunnan rooli muuttuu lainsäädännön toimeenpanossa
 - Laki kuntouttavasta työtoiminnasta (189/2001), kunnan rooli muuttuu lainsäädännön toimeenpanossa
- Pirkanmaan kokeilualueella kunnat siirtävät järjestämisvastuuta joistain palveluista toisilleen kuntalain 8 § mukaisesti sopimuksin yhdenvertaisten palvelujen turvaamiseksi. Yhteiset kustannukset jaetaan.

Sopimukset

- Kokeilun toimeenpano perustuu erillislainsäädäntöön ja yhteistyösopimukseen
 - Tampereen kaupungin, Pirkanmaan TE-toimiston, Pirkanmaan ELY-keskuksen ja KEHA-keskuksen välinen yhteistyösopimus (pääsopimus) liitteineen: (Kokeilussa työskentelevien TE-toimiston virkamiesten palvelussuhteessa noudatettavat menettelytavat)
 - Tampereen kaupungin ja muiden kokeilualueen kuuluvien kuntien sopimus yhteistyöstä työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa sekä kokeilulain toteuttamiseen liittyen, liitteineen: (kustannustenjakoliite)
 - Pirkanmaan TYP-alueiden (4) sopimuksen muutos ajalla 1.3.2021 – 31.12.2021
 - Pirkanmaan kuntien alueelliset keskinäiset yhteistyösopimukset
- Muut sopimukset esim. Tampereen kaupungin työllisyys- ja kasvupalvelujen, HPL N ja Kasper ry:n välinen yhteistyösopimus.

Kokeilun toimeenpano Pirkanmaalla

- Kukin kunta tekee itsenäisesti kokeilua koskevat päätökset kokeilulainsäädäntö huomioiden sen mukaan, mitä kussakin kunnassa on päätetty.
- Kokeilun ohjausryhmänä toimii Pirkanmaan johtajakokous (Kuntajohtajat)
- Tampereen kaupunki johtaa ja koordinoi kokeilun kokonaisuutta.
- Kokeilulle on nimetty operatiivinen johtoryhmä, jonka edustajat edustavat Pirkanmaan eri alueita.
- Kokeilualueen ja TE-toimiston on nimetty kokeilulain 22 § mukainen yhteistyöelin. Tehtävistä määritellään kokeilulainsäädännössä (+ erillinen asetus) ja toimijoiden välisissä yhteistyösopimuksissa.
- Tampere järjestää keskistetysti kokeilualueelle seuraavat tehtävät, tukipalvelut ja palvelut, joiden sisältö on määritelty yhteistyösopimuksessa ja tarkemmin sopimuksen kustannustenhakoliitteessä:
 - kokeilukokonaisuuden johtaminen, koordinointi ja em. liittyvä edunvalvonta
 - kokeilun tarvitsemat yhteiset ICT –ja tietopalvelut
 - perehdytys ja koulutuspalvelut
 - viestintäpalvelut
 - kotoutumisaikaisten työnhakija-asiakkaiden palvelut
 - omakielisen neuvonnan palvelut pirkanmaalaisille maahanmuuttajille

Vastuukuntamalli: Tampere
hoitaa
keskitetysti kokeilun
kokonaisjohtamisen,
tiedolla johtamisen,
viestinnän, koulutuksen- ja
perehdytyksen
ICT ratkaisut ja keskistetyt KV-
palvelut

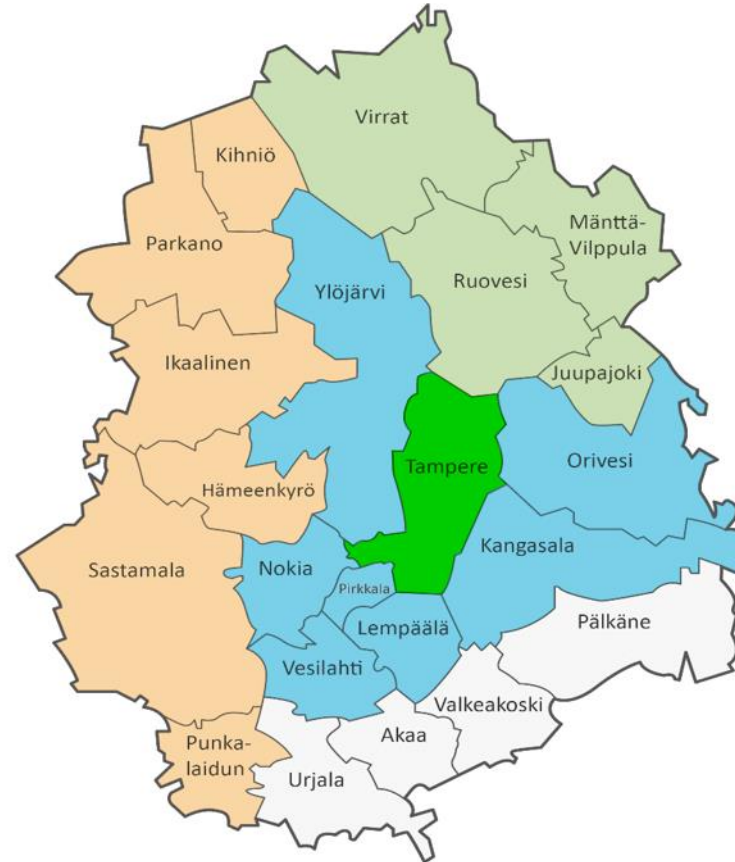
Alueellinen johtamisen malli:
Vastuukunta vastaa
alueellisen asiakaspalvelun
järjestämisestä.

- *kunta/aluejohtovetoinen koordinaatioryhmä*
- *kuntakohtaiset toimintasuunnitelmat*

Aluekoordinaattorit:

- *Tampereen kehyskunnat (2)*
- *Ylä-Pirkanmaa (1)*
- *Läntinen Pirkanmaa(1)*
- *Etelä-Pirkanmaa(1)*

Pirkanmaan kokeilun organisointimalli



Pirkamaan TYP-rakenne

Etelä-Pirkanmaa

Akaa
Pälkäne
Urjala
Valkeakoski

Ylä-Pirkanmaa

Juupajoki
Mänttä-Vilppula
Ruovesi
Virrat

Tampereen kaupunkiseutu

Kangasala
Lempäälä
Nokia
Orivesi
Pirkkala
Tampere
Vesilahti
Ylöjärvi

Länsi-Pirkanmaa

Hämeenkyrö
Ikaalinen
Kihniö
Parkano
Punkalaidun
Sastamala

Asiakkaan apuna OMA-valmentaja

OMA-valmentaja on asiakkaan henkilökohtainen vastuutyöntekijä.

OMA-valmentajalla 130 omaa asiakasta



Henkilökohtaista tukea asiakkaille, nopea alku

OMA-valmentaja tekee yhdessä asiakkaan kanssa **kokonaisvaltaisen palvelutarvearvion** sekä rakentaa asiakkaan kanssa **yksilöllisen palvelukokonaisuuden** (tarvittaessa moniammatillisesti)



Palvelutarvearvio sekä yksilöllinen palvelupolku

OMA-valmentaja tuntee ja hyödyntää palveluohjauksessa laajasti **kaikkia ekosysteemin eri toimijoiden tarjoamia palveluja**



Palvelujen ekosysteemit ja verkostot

OMA-valmentajan tehtävä on **varmistaa ja seurata** asiakkaan tilanteen **eteneminen kohti työtä tai koulutusta**

-koordinaatio



Aina ensin työ ja kohtaannon edistäminen. Palveluja pitkin kohti työtä tai koulutusta

Asiakkaan apuna Työllisyys- ja kasvupalvelujen monialainen osaajayhteisö

OMA-valmentaja -
asiakkaan
henkilökohtainen
vastuutyöntekijä

Yrityskoordinaattorit

Työkykykoordinaattorit

Terveystenhoitajat

Kaupunkityöllistämisen
koordinaattorit

Välityömarkkina-
koordinaattorit

Sairaanhoitajat

Työhaun ohjaajat

Koordinaattori – TYKY-
yhteistyö ja osatyökykyisten
työllistämiseen

Lääkäri

Psykologit

Palveluneuvojat

Sosiaalityöntekijät

Työsuunnittelijat

Kehittämispalvelut: digitaaliset palvelut, tietotuotanto- ja tilastot, palvelumuotoilu, tuotteistaminen, asiakaskokemus

Jatkuva oppiminen ja osaaminen

Osaamisen uudistaminen muuttuvan työelämän tarpeisiin

- osaamistarpeiden ennakoinnilla
 - kasvavat ja uudet toimialat
 - työvoimapula-alat
- räätälöityjen työn ja koulutuksen yhteistoteutuksien avulla
- oppien oikeissa työskentely-ympäristöissä
- uraohjausta hyödyntäen
- osaamiskartoituksia ja osaamisen kehittämissuunnitelmia hyödyntäen
- tunnistaen ja tunnustaen osaamista esim. opinnollistamalla
- Osaamista tuotteistamalla, työhaku = osaamisen myynti

Kumppanuustoimijoitamme mm.



Innovatiivinen yhteiskehittäminen



Työ ja kohtaanto

Osaajia yritysten työvoimatarpeisiin

- työnhakijan ja työnantajan tarpeisiin räätälöidyn työnvälityksen keinoin digitaalisuuden mahdollisuudet hyödyntäen
- rekrytointin tukivälineitä käyttäen (mm. palkkatuki, työkokeilu, oppisopimus)
- työnantajien ja työnhakijoiden kohtaamisia ja verkostoitumismahdollisuuksia luoden, myös virtuaalisesti
- yrittäjyyden eri muotoja mentoroiden
- integroimalla kaupunkikehityksen hankkeita työllisyydenhoitoon
 - kiertotalous
 - Hiedanranta
 - ratikka
 - data-ohjautuva kaupunki
 - mega- ja bränditapahtumat
- julkisen ja yksityisen työnvälityksen uudenlaista kumppanuustoimintaa rakentamalla
- julkisilla hankinnoilla työllistämisen vauhditusohjelman avulla

Matka kohti uutta työtä

Vaikeammin työllistyvien ja osatyökyisten potentiaalin hyödyntäminen työllisyysasteen nostamisessa

- työnhakijoiden työelämävalmiuksia ja toimintakykyä vahvistamalla
- viemällä palvelut hyvinvointikeskuksiin lähelle ihmisiä
- luomalla osallisuutta vahvistavia (vertais)verkostoja
- käyttämällä mm. sote-palveluja ja kelan palveluja oikea-aikaisesti työvoimapalveluiden rinnalla
- kytkemällä monilaiset palvelut osaamisen kehittämisen palveluihin ja lisäämällä opiskeluun tukielementtejä
- opintojen etenemisen varmistamiseksi ja keskeyttämisten ehkäisemiseksi
- vahvistamalla työssä tapahtuvia tukitoimia; työssävalmennuksen palvelut

OKM-erityisavustuksella rakennetut palvelut kokeilun asiakkaille

OMA-
valmentaja/yrityskoordinaattori
kartoittaa asiakkaan tilannetta

Tunnistaa osaamisen uudistamisen tarpeita

- Epävarmuus alasta
- Pidempi poissaolo työstä
- Mielessä alanvaihtoa
- Ajatuksissa sijoittuminen uusiin tehtäviin
- Kaipaa lisäkannustusta ja motivointia opintoihin
- Lisätukea sopivan osaamispolun löytymiseen
- Tukea opinnollistamiseen
- Tukea opinnollistamisen jälkeisen polun löytymiseen
- Tuki opintojen aikana

AUPUNKI



Koulutuskoordinaattorit

- Ovi TAKK palveluihin – opintoneuvontaa henkilökohtaisesti ja ryhmissä
- Urakeskusteluja : Oman uran hahmottamista ja puuttuvien osaamispolkoiden suunnittelua
- Osaamisen tunnistamista
- Oppimisvalmiuksien kartoittaminen



TreduOhjuri

- Henkilökohtainen uraohjaus ja opintoneuvonta
- 1-5 päivää kestävä osaamiskartoitus (yksilö/ryhmä/verkko)
- Oppimisvaikeuksien ja erityisen tuen tarpeen tunnistaminen
- Yksilöllisten koulutuspolkujen muotoilua sekä opinnollistamisen tukipalveluja
- Tuki työssäoppimispaikan löytämisessä
- Joustava jatkoloputus Tredussa ja jatkosuunnitelman laatiminen



OMA-ohjaajat

- Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen sekä puuttuvan osaamisen hahmottaminen
- Urakeskusteluja, opiskelumotivaatiokeskusteluja
- Yhdessä asiakkaan kanssa henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma
- Vaihtoehtojen esiin tuomista – joustava ohjautuminen ja yksilölliset jatkoloput
- Koulutuksenaikainen tuki ja ohjaus
- Työllistymisvaiheen tuki ja ohjaus



OMA-työntekijät

- HOKSin laatiminen
- Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen (yksilö/ryhmä/lähi/verkko)
- Ohjaus tutkinto- ja osatutkintokoulutuksiin
- Työelämään tutustumista



Tampereen yliopisto
Tampereen ammattikorkeakoulu

erityisavustukset haussa

Kiipu!a

Seudulliset mallit

INTERNATIONAL
TAMPERE

#InternationalTampere

KANSAINVÄLISEN OSAAMISEN PALVELUT

Maahanmuuttajien
kansainvälinen
osaamiskeskus

Monikielinen
neuvonta Mainio

International
House Tampere

Kansainvälisten osaajien työllistymistä, yrittäjyyttä ja
kotoutumista edistävien palvelupolkujen selkeyttäminen,
ja työnantajapalveluiden kehittäminen.

TAMPERE.
FINLAND



Muut yksityiset ja 3.
sektorin palveluntuottajat



TAMPEREEN KAUPUNKI

Kokeilukokonaisuuden kehittämisen integraation tasot Saaren mukaan

1. *Valtiolta kuntiin siirtyvien te-palvelujen ja kuntien työllisyys- ja kotoutmispalvelujen integraatio*
2. *Kuntien sisäinen palveluintegraatio (työllisyys-, koto-, koulutus- ja yrityspalvelut, sote jne.)*
3. *Kuntien välinen integraatio Pirkanmaalla (keskitetyt ja lähipalvelut)*
4. *Alueellisten valtiolle jäävien TE-palvelujen ja kokeilualueen palvelujen integraatio mm. työnantaja- ja yrityspalvelut sekä lakisääteiset yhteisprosessit*
5. *Valtakunnallisten TE-palvelujen ja kokeilualueen palvelujen integraatio (esim. ASPA)*
6. *Kokeilualueen ja valmisteilla olevan hyvinvointialueen integraatio, SOTE*
7. *Digitaalinen integraatio*

Työllisyys- ja SOTE yhdyspinta

- Käynnissä on kaksitasoinen muutosprosessi
 - Kokeilun asiakaspalvelun yhteistyömallit kuntakohtaisesti
 - Toiminnan suuntaaminen vuoden 2023 tilanteeseen, jossa kaksi rakenteellista uudistusta ja toimijoiden muuttuvat roolit tehtävissä
- Tampereen ohjausryhmätyö (työllisyys/sote)
- Kuntien koordinaatioryhmät
- Työkykyohjelma
- Säännölliset kokoukset sote-uudistusta ja työllisyyspalvelujen uudistusta valmistelevan johdon kesken 1 - 2/kk
- SOTE-uudistuksen yhdyspintatyöryhmä, valtakunnallinen

Sote-uudistus

Vaikutukset työllisyys- ja kasvupalvelujen näkökulmasta

Laki kuntouttavasta työtoiminnasta

- Kuntouttava työtoiminta keskeisenä työllistymistä edistävänä palveluna
- Aktivointisuunnitelmien laatiminen lain edellyttämässä puitteissa
- Suhde työmarkkinatuen maksuosuuksiin –
- Säilyykö Palveluvolyymi?
- Palvelujen hankintarahoitus
 - Korvamerkintä vs. yleiskatteellisuus
 - Sidosyksiköiden rooli
- Siirtynee hyvinvointialueelle

Laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta (TYP)

- TYP-lain rooli suhteessa hyvinvointialueisiin
- Monialaisen yhteispalvelun rooli suhteessa hyvinvointialueeseen
- Edellyttää jatkossa työllisyyspalvelujen ja Kelan tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueen Sote-palvelujen kanssa
- Toimiva työnjako?
- **Monialaisen tuen valtakunnallinen rakenne**

Sote-uudistus

Vaikutukset työllisyys- ja kasvupalvelujen näkökulmasta

Laki kotoutumisen edistämisestä

- Kunta tuottaa kotoutumissuunnitelman ja alkukartoituksen työvoiman ulkopuolisille asiakkaille tai toimeentulotukiasiakkaalle
- Kunta sopii kotoutumissuunnitelmassa maahanmuuttajan kanssa kotoutumista ja työllistymistä edistävistä kunnan palveluista ja muista toimenpiteistä, jos maahanmuuttaja ei pysty osallistumaan työvoimapoliittisiin toimenpiteisiin.
- Kotoutumissuunnitelma laaditaan yhdessä lapsen tai nuoren ja hänen huoltajansa tai edustajansa kanssa.

Sosiaalihuoltolaki

- Sosiaalihuoltolain mukaiset alkukartoitukset ja palvelutarpeen arviot kiintiöpakolaisille ja turvapaikkahaun kautta tulleille.
- Kunnat myös päättävät itsenäisesti kiintiöpakolaisten ja oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden vastaanotosta kuntaansa.
- Pakolaisten laskennallisen rahoitus on suunnattu pakolaisten kotouttamista edistävien palveluiden järjestämiseen. Kunta saa myös erityiskustannuskorvausta, jos pakolaistaustaisella asiakkaalla todetaan erityisten terveys- ja sosiaalipalveluiden tarvetta.

Edellyttää tulevaisuudessa työllisyyspalveluiden ja SOTEn vahvempaa yhteistyötä erityisesti koskien työvoiman ulkopuolisia työkäisiä asiakkaita. Myös pakolaisten vastaanottoon liittyvät palvelutarpeen arviot ja kotosuunnitelmat sekä kotoaikaisen asiakkaan sos.tuki.

Sote-uudistus

Vaikutukset työllisyys- ja kasvupalvelujen näkökulmasta

Ohjaamotoiminta

- Nuorille suunnatut Sosiaali- ja terveystieteiden palvelut ohjaamossa
- Hyvinvointialueen mukaan ohjaamon toimintaan

Työkyvyn tuen palvelut

- Työttömien työkyvyn tukeen kytkeytyvät terveystieteiden palvelut ja niihin liittyvä yhteistyö työllisyyspalvelujen ja Kelan kanssa
- Toteutuuko TYP-toiminnan puitteissa?
- Työkyvyn tuki ja palveluihin ohjaus hyvinvointialueella (sis. myös eläke-edellytysten selvittelyn ja työttömien (aikuisten) terveystarkastukset)